
Кваліфікаційний сертифікат архітектора

№ 003561

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ТЕРИТОРІЇ

для іншої комерційної діяльності за адресою с. Баранинці

(в районі автодороги Київ-Чоп 79-750км)

Ужгородського району, Закарпатської області

Ужгород-2020

Підтвердження ГАП про відповідність чинним нормам, правилам та стандартам Стратегічна екологічна оцінка проекту «Детального плану території для іншої комерційної діяльності за адресою с. Баранинці (в районі автодороги Київ-Чоп 79-750км) Ужгородського району, Закарпатської області » виконана відповідно з вимогами Конституції України, відповідних законів України, інших нормативно-правових актів з питань використання території, з діючими нормами, правилами, інструкціями, державними та галузевими стандартами.

Головний архітектор проекту

Tetiana Volodimirovna

Вошко Т.В.

ЗМІСТ

- 1) Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;
- 2) Характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 3) Характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 4) Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 5) Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;
- 6) Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;
- 7) Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;
- 8) Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);
- 9) Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- 10) Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);
- 11) Резюме нетехнічного характеру інформації

1) Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Детальні плани територій це документація містобудівного змісту, за якими розробляється та уточнюється практичне та функціональне призначення і параметри використання земельної ділянки з метою розміщення об'єктів будівництва, уточнює в більшому масштабі положень схеми планування території району, чи генерального плану сільської ради, а також уточнює принципи планувальної організації забудови.

Під час розроблення детального плану території визначаються планувальні обмеження для використання території відповідно до державних будівельних та санітарно-гігієнічних норм, формування пропозицій щодо можливого розташування об'єкту в межах однієї проектної території із дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства з метою залучення інвестицій згідно інтересів територіальної громади, заходів щодо реалізації містобудівної політики розвитку даної території, згідно п.4.1. ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території», для визначення містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки.

При розробленні детального плану території, врахована зокрема, Схема планування території Закарпатської області, стратегії та програми економічного, демографічного, екологічного, соціального розвитку відповідної території, програми розвитку інженерно-транспортної інфраструктури, охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини та пам'яток археології, чинна містобудівна документація на місцевому рівні та проектна документація, інформація містобудівного, земельного та інших кадастрів, заяви щодо забудови та іншого використання території.

Мета розробки детального плану – уточнення планувальної структури і функціонального призначення території для іншої комерційної діяльності за адресою с. Баранинці (в районі автодороги Київ-Чоп 79-750км) Ужгородського району, Закарпатської області, визначення планувальних обмежень її використання згідно з державними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами.

Проектом передбачена зміна функціонального використання земельної ділянки для будівництва та обслуговування для будівель іншої комерційної діяльності в с. Баранинці, траса Київ-Чоп, яка належить гр. Карпенко С.А. та гр. Терпак Ю.Ю. на праві приватної власності, з кадастровим номером 2124880300:11:011:0308 та в подальшому розміщення на вказаній ділянці

будівель іншої комерційної діяльності, під'їзних шляхів до цих будівель та можливості підключення до інженерних мереж.

Ділянка розміщується безпосередньо в кварталі земельних ділянок для будівництва та обслуговування будівель торгівлі, згідно схеми планування території Закарпатської області.

Проектом ДПТ рекомендується об'єкт, який згідно державних норм має допустиму санітарну – захисну зону для даної місцевості.

Згідно проектного рішення, земельна ділянка визначена для розробки ДПТ, передбачається для використання запроєктованими будівлями, а саме будівель торгівлі.

Розроблена містобудівна документація буде підставою для зміни функціонального використання земельної ділянки та оформлення документів на будівництво запланованих на проєктованій території об'єктів.

Проектом ДПТ пропонується:

- максимальне збереження ділянки з наявністю дерев, насаджень;
- влаштування будівлі комерційної діяльності в центральній частині ділянки;
- організацію під'їздів та підходів до проєктованих будівель;
- формування благоустрою.

Для захисту і поліпшення стану навколишнього середовища:

- проводити контроль кількості шкідливих викидів (пил, продукти згоряння, отрутохімікати, тощо) у процесі діяльності підприємства;
- очищення стічних вод від нафтопродуктів та інших шкідливих речовин для запобігання їх потрапляння у ґрунт та водойми;
- каналізаційні стоки відводити до локальних очисних споруд;
- проводити заходи по озелененню території.

Проект детального плану території розроблено у відповідності до Законів України та вимог державних будівельних норм України, а саме:

Закон України „ Про регулювання містобудівної діяльності ”;

Закон України „ Про основи містобудування”;

ДБН Б.2.2-12:2019 „ Планування та забудова територій ”,

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»

ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги»;

ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території»;

Земельний кодекс України;

Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів

ДСТУ ISO – 14001-97 та інші

Ділянка, охоплена детальним планом, розташована на території села Баранинці, а саме на виїзді із села, безпосередньо межує із існуючою станцією технічного обслуговування, автозаправною станцією із кварталами існуючої житлової забудови безпосередньо не межує.

Охоплена детальним планом територія, розташована в с. Баранинці, в східній частині села.

Проектовані ділянка вільна від забудови, знаходиться в с. Баранинці, біля автодороги «Київ-Чоп». (Проект розглянутий та має підтвердження та погодження Службою автодоріг у Закарпатській області.)

Територія розташована поряд із сформованою інфраструктурою с. Баранинці та містом Ужгород.

Неподалік від проекрованої ділянки проходять інженерні мережі: ЛЕП 10 кВ, канал, газопровід та кабелі зв'язку. Охоронної зони не зачіпають проектовану територію.

Визначені червоні лінії.

Детальним планом охоплена прилегла територія, на якій розташована існуюча станція технічного обслуговування.

Проектна документація розроблена для будівництва в III Б кліматичному підрайоні з наступними кліматичними характеристиками:

- середня річна температура повітря становить $+10^{\circ}\text{C}$
- найнижча температура досягає -28°C , найвища $+40^{\circ}\text{C}$.
- розрахункова зимова температура зовнішнього повітря -18°C
- нормативне снігове навантаження $- 100 \text{ кг/м}^2$
- швидкісний натиск вітру $- 27 \text{ кгс/м}^2$
- нормативна глибина промерзання ґрунту $- 0,7 \text{ м}$
- сейсмічність ділянки $- 7 \text{ балів}$

Проектними рішеннями детального плану витримані всі необхідні містобудівні нормативи.

Розміщення будівель та споруд на ділянці пов'язано з конфігурацією території, існуючою містобудівною ситуацією, планувальними обмеженнями та орієнтацією відносно сторін світу.

Враховуючи містобудівну ситуацію, що склалася, наявну інженерно-транспортну інфраструктуру, детальним планом пропонується запроєктувати:

- будівлі торгівлі;
- передбачена територія для тимчасового зберігання транспортних засобів (на 10 автомобілів);
- щит з протипожежним інвентарем;
- локальні очисні споруди типу «Біотал».

Основні техніко-економічні показники

№ п/п	Найменування	Площа, га	Примітка
1	Загальна площа території опрацювання	2,9451	
2	Площа ділянок, щодо яких здійснюється ДТП	0,4400га	
3	Площа забудови, з яких:	0,0519 га	
3,1	-площа забудови території опрацювання	-	
3.2	-площа забудови території ДТП	0,0519 га	
4	Площа заощення, з яких:	0,0356 га	
4.1	- площа заощення території опрацювання	-	
4.2	- площа заощення території ДТП	0,0356 га	
5	Площа озеленення, з яких:	0,3532 га	
5.1	- площа озеленення території опрацювання	-	
5.2	- площа озеленення території ДТП	0,3523 га	

Примітка: величини площ наведені попередньо і уточнюються при розробці проекту земельної ділянки та робочого проекту будівництва об'єкту .

До початку розробки наступних стадій проектування (в т.ч. РП) мають бути виконані інженерно-геологічні вишукування.

Планувальна організація території відповідає нормам ДБН Б.2.2-12:2019 „Планування та забудова територій”.

Під'їзд до ділянки передбачається влаштувати зі сторони автодороги «Київ-Чоп».

Благоустрій планується виконати згідно діючих норм.

Всі під'їзди та майданчики передбачено благоустроїти, типи покриття прийняти з дотриманням діючих норм, виходячи з експлуатаційної доцільності.

На ділянках без твердого покриття пропонується влаштувати травяні газони.

Проїзди, проходи повинні регулярно очищатися від сміття, в зимовий час – від снігу та льоду, посипатися піском.

Люки, колодязі чи траншеї повинні бути закриті або огорожені на висоту не менше 1,0 м.

Для інвалідів і громадян інших маломобільних груп населення слід забезпечити безпроблемне пересування по території.

Інженерне забезпечення.

Проектними рішеннями детального плану витримані всі необхідні містобудівні нормативи.

Для запланованих об'єктів передбачено забезпечення наступними інженерними мережами:

- електропостачання передбачається від існуючих мереж електропостачання;

- водопостачання – від існуючого водопровода ;

- каналізування – за рахунок локальної очисної споруди;

- **Протипожежна безпека**

Протипожежні заходи - згідно з вимогами державних будівельних норм України.

Протипожежні заходи - згідно з вимогами державних будівельних норм України. На ділянці, яка охоплена детальним планом відсутні ознаки, згідно яких розміщення будівель, споруд та комунікацій не дозволяється (ДБН Б.2.2-12:2019 „Планування та забудова територій” розділ 14, п.14.2.5).

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнози зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Екологічні показники є основним інструментом для проведення оцінки стану навколишнього середовища на досліджуваній території. Вибрані належним чином показники, що базуються на достатніх даних, можуть не тільки відображати основні тенденції, але й сприяти аналізу причин та наслідків екологічної обстановки, що склалася. Також дозволяють спостерігати за ходом здійснення та ефективністю екологічної політики в країнах.

В залежності від ролі показника в оцінці конкретного питання показники класифікуються за схемою Європейської агенції з навколишнього середовища РС-Т-С-В-Р (DPSIR): Рушійні сили – Тиск – Стан – Вплив – Реагування.

Згідно системи аналізу за цієї схемою, соціальний і економічний розвиток збільшує тиск на довкілля і, як наслідок, спричиняє зміни довкілля - наприклад, створення адекватних умов для здоров'я, доступності ресурсів і біорізноманіття. Нарешті, це призводить до протистояння людського здоров'я, екосистем і матеріалів, які можуть спричинити негативну соціальну реакцію, що підтримується рушійними силами через тиск на довкілля або фактори впливу безпосередньо, через адаптацію або запобіжні дії.

Основними забруднювачами поверхневих водойм в Закарпатській області є об'єкти житлово-комунальних підприємств, якими у 2014 році було скинуто в поверхневі водойми 2,34 млн.м³ забруднених стічних вод або 97 % від загального скиду забруднених стоків по області. Згідно даних статистичної звітності 2-ТП (водгосп) за 2014 р. в частині скиду стічних вод та забруднюючих речовин у поверхневі водойми з 21 виробничого управління житлово-комунального господарства області, які здійснюють відведення зворотних вод у поверхневі водойми, 18 включено до переліку основних забруднювачів. Нормативну очистку стічних вод забезпечують КОС міст Свалява, Іршава та с. Розівка Ужгородського району. Із 21 існуючих каналізаційних очисних споруд комунальних підприємств 93% потребують

реконструкції, збільшення пропускної спроможності та впровадження більш передових технологій очищення стічних вод.

Для міста Ужгород, як і в цілому для області, характерні важкі ґрунти з переважанням дернового типу. Найбільший вміст гумусу (3%) у ґрунтах південних околиць міста, найменший (0,52%) – в ґрунтах східної частини. Більшість земельних ділянок, зайнятих сільськогосподарськими культурами, розташовані на окраїнах міста і знаходяться в приватній власності громадян або орендовані ними. За структурою функціонального використання міські землі поділяються на категорії: землі під житловою забудовою (багатоквартирною та садибною); землі під промисловими та іншими підприємствами і закладами; землі транспорту; території громадської забудови; землі організацій, підприємств і закладів природоохоронного, оздоровчого та історико-культурного призначення, землі водного фонду, землі запасу та землі, що надані у власність та постійне користування в межах населеного пункту. Місто багате на поклади цегельно-черепичної сировини, вугілля, природного каменю.

Ужгород - це місто з великим розмаїттям природних ландшафтів, масивами парків, скверів, лісів, багатим рослинним і тваринним світом. Сприятливі кліматичні умови, красиві краєвиди, джерела мінеральних вод, цінні заповідні об'єкти та історико-архітектурні пам'ятки роблять Ужгород перлиною України.

Аналіз карти ґрунтів Закарпатської області свідчить, що у верхів'ях басейнових систем Ужа, Латориці, Ріки, які лежать у межах Великоберезнянського, Воловецького та Міжгірського адміністративно-територіальних районів, сформувались світлобурі лісові ґрунти, а у верхів'ях – Боржави, Терєблі, Терєсви, Чорної і Білої Тиси (відповідно Іршавського, Тячівського та Рахівського районів) – бурі гірсько-лісові ґрунти. Вони формуються під смерековими, ялице-смериковими, дубовими та буковими лісами і розвинулись до нижньої межі альпійських і субальпійських лук. Це найбільш поширений фоновий тип ґрунтів Закарпатської області. Їх ґрунтоутворюючий процес проходить в умовах вологого клімату під дерев'янистою рослинною формацією на всіх добре дренованих щебенюватих, багатих первинними мінералами породах – елювії і делювії карпатського флішу, метаморфічних і магматичних породах.

Стан атмосферного повітря:

Протягом останніх року відбулися позитивні зміни у зменшенні викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення. Обсяги забруднюючих речовин, які надійшли у повітряний басейн

від стаціонарних джерел забруднення, за даними Головного управління статистики, зменшилися в порівнянні з 2013 роком на 49,4% і складають 3,9 тис. тонн проти 7,7 тис. тонн у 2013 році. Із загальної кількості викидів забруднюючих речовин 68,6% складають речовини, що належать до парникових газів, зокрема, метан та оксиди азоту. Крім того, 128,0 тис.т становлять обсяги викидів діоксиду вуглецю. Із загального обсягу викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря найбільше забруднень припадає на:

- м.Ужгород - 30,96%;
- Ужгородський район - 29,13%;

В середньому по області одним підприємством за останні роки було викинуто в атмосферу 38,0 т шкідливих речовин. Щільність викидів на один квадратний кілометр території, порівняно з попереднім роком, зменшилась на 0,3 т (в 2013 році на один км² припадало 0,6 т, а у 2014 році 0,3 т).

Флора та фауна

Місцевість, на якій розташоване с. Баранинці є передгір'ям, але на даній території відсутні різкі перепади рельєфу. В рослинності переважають вільха сіра, ясен та вільха клейка. Також у підлісках зустрічаються ліщина, дуб, верба.

Серед чагарників переважають бузина червона, шипшина, ожина коротковолоса і малина. Найпоширеніший трав'яний покрив – квасениця звичайна, маренка запашна, згубниця цибулиста, зубниця залозиста, зніт гірський, молочай мигдалевидний, цирцея звичайна, цирцея альпійська, цирцея проміжна, булатка довголиста, жовтяниця черголиста, лунарія оживаюча, осока звисла, осока пальчаста та ін.

В Ужгородському районі зустрічаються чимало видів диких тварин та птахів, в тому числі мисливських. Серед них – олень благородний, сарна європейська, свиня дика, заєць сірий, вивірка лісова, борсук, куниця та інші. Трапляються птахи та тварини, які занесені до Червоної книги України та Червоної книги Закарпаття – орлан-білохвіст, беркут, орел-карлик, стерв'ятник, зміїд, сокіл-сапсан.

Об'єкти природно-заповідного фонду:

Вплив на об'єкти природно-заповідного фонду в безпосередній близькості до території опрацювання в селі с. Баранинці не передбачається.

Земельні ресурси:

Земельний фонд області за даними Головного управління Держкомзему у Закарпатській області станом на 1.01.2015 р. складає 1275,3 тис. гектарів. Сільськогосподарські угіддя займають 469,3 тис.га (36,8 %), з яких рілля складає 199,7 тис.га (15,66%), багаторічні насадження 26,9 тис.га (2,1 %), сіножаті та пасовища займають 224,3 тис.га (17,6 %). Ліси та інші лісовкриті площі складають 56,7 % території області (723,9 тис.га). Відкриті заболочені землі 0,8 тис.га (0,06 %), відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покриттям 14,9 тис.га (1,2%).

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Географічно с. Баранинці розташоване впритул до обласного центру. Тому статистичні дані по м. Ужгород можна цілком розглядати в прив'язці до населеного пункту і об'єкту запланованих робіт.

За даними обласного управління статистики станом на 01.01.2005 року чисельність постійного населення Ужгорода склала 115,5 тис.чол., наявного – 117,0 тис.чол. Середній вік населення становить 35,6 років.

В галузях економіки зайнято 44,8 тис.чол., включаючи працюючих на малих підприємствах (11,8 тис.осіб). Здійснюють діяльність близько 9 тис. підприємців-фізичних осіб, з яких кожен шостий має найманих працівників. Загальна кількість зайнятих в усіх сферах економічної діяльності та з врахуванням підприємців – фізичних осіб і найманих працівників, які працюють по договору складає 58 тис.осіб або 76,2 % від загальних трудових ресурсів міста. Тому близько 18,0 тис. працездатних осіб мають інші джерела доходів, працюють поза межами міста, області та виїжджають за кордон.

Характерними для міста, як і області, є порівняно низька офіційна вартість робочої сили. На сьогодні середня заробітна плата в місті є вищою, ніж в інших області, однак значно нижча, ніж в середньому по Україні та сусідніх європейських країнах.

Ужгородський район - це місцевість з великим розмаїттям природних ландшафтів, масивами парків, скверів, лісів, багатим рослинним і тваринним світом. Сприятливі кліматичні умови, красиві краєвиди, джерела мінеральних вод, цінні заповідні об'єкти та історико-архітектурні пам'ятки роблять Ужгородський район привабливим в Закарпатській області та перлиною України в цілому.

Поверхневі водойми:

Основними забруднювачами поверхневих водойм в Закарпатській області є об'єкти житлово-комунальних підприємств, якими у 2014 році було скинуто в поверхневі водойми 2,34 млн.м³ забруднених стічних вод або 97 % від загального скиду забруднених стоків по області. Згідно даних статистичної звітності 2-ТП (водгосп) за 2014 р. в частині скиду стічних вод та забруднюючих речовин у поверхневі водойми з 21 виробничого управління житлово-комунального господарства області, які здійснюють відведення зворотних вод у поверхневі водойми, 18 включено до переліку основних забруднювачів. Нормативну очистку стічних вод забезпечують КОС міст Свалява, Іршава та с. Розівка Ужгородського району. Із 21 існуючих каналізаційних очисних споруд комунальних підприємств 93% потребують реконструкції, збільшення пропускної спроможності та впровадження більш передових технологій очищення стічних вод.

Сільськогосподарське водопостачання, за винятком невеликої кількості водозаборів із гірських потоків, базується переважно на підземних водах. Закарпаття – найбільш зволожена область України. Всі розвідані або діючі водозабори підземних вод в області є інфільтраційними, тому якість добутої в них підземної води повністю залежить від характеристик поверхневого стоку і потребує особливого захисту.

В цілому питних підземних вод достатньо для задоволення потреб населення в питній воді, але вони розповсюджені дуже нерівномірно.

В рівнинній частині області ресурси підземних вод значно перевищують обсяги їх можливого використання. В гірській частині Закарпаття, особливо на територіях з водонепроникними флішовими породами, ресурси питних підземних вод незначні. У зв'язку з цим перспективним для централізованого забезпечення населення якісною водою є гірські потічки на залісених ділянках за межами населених пунктів.

Динаміка водокористування за 2018 рік та два попередніх

Показники	Одиниця виміру	2016 рік	2017 рік	2018 рік
1	2	3	4	5
Забрано води з природних джерел, усього	млн м ³	38,590	46,010	47,200
у тому числі:				
поверхневої	млн м ³	17,600	24,060	25,610
підземної	млн м ³	20,990	21,950	21,590
морської	млн м ³	-	-	-
Забрано води з природних джерел у розрахунку на одну особу	м ³	30,640	36,551	37,550
Використано свіжої води, усього	млн м ³	20,971	21,800	23,570
у тому числі на потреби:				
господарсько-питні	млн. м ³	13,700	13,790	13,880
виробничі	млн м ³	6,316	7,093	8,333
сільськогосподарські	млн м ³	0,809	0,733	0,656
зрошення	млн м ³	0,146	0,157	0,701
рибогосподарські	млн м ³	-	-	
Використано свіжої води у розрахунку на одну особу	м ³	23,412	17,318	18,754
Втрачено води при транспортуванні	млн м ³	9,430	9,970	9,380
	% до забраної	24,400	21,700	19,900
Скинута зворотних вод, усього	млн м ³	34,968	37,060	37,380
у тому числі:				
у підземні горизонти	млн м ³	-	-	
у накопичувачі	млн м ³	1,038	0,980	0,880
на поля фільтрації	млн м ³	-	-	-
у поверхневі водні об'єкти	млн м ³	33,930	36,080	36,500
не віднесених до водних об'єктів	млн м ³	-	-	-

Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти,				
усього	млн м ³	33,930	36,080	36,500
з них:				
нормативно очищених, усього	млн м ³	29,160	28,940	29,030
у тому числі:				
на спорудах біологічного очищення	млн м ³	25,830	25,890	25,960
на спорудах фізико-хімічного очищення	млн м ³	-	-	-
на спорудах механічного очищення	млн м ³	3,329	3,049	3,066
нормативно (умовно) чистих без очищення	млн м ³	0,738	2,905	3,907
забруднених, усього	млн м ³	4,028	4,236	3,567
у тому числі:				
недостатньо очищених	млн м ³	3,602	3,857	3,186
без очищення	млн м ³	0,426	0,379	0,381
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти у розрахунку на одну особу	млн м ³	26,937	28,662	29,042

Ґрунти:

Для міста Ужгород, як і в цілому для області, характерні важкі ґрунти з переважанням дернового типу. Найбільший вміст гумусу (3%) у ґрунтах південних околиць міста, найменший (0,52%) – в ґрунтах східної частини. Більшість земельних ділянок, зайнятих сільськогосподарськими культурами, розташовані на окраїнах міста і знаходяться в приватній власності громадян або орендовані ними. За структурою функціонального використання міські землі поділяються на категорії: землі під житловою забудовою (багатоквартирною та садибною); землі під промисловими та іншими підприємствами і закладами; землі транспорту; території громадської забудови; землі організацій, підприємств і закладів природоохоронного, оздоровчого та історико-культурного призначення, землі водного фонду, землі запасу та землі, що надані у власність та постійне користування в межах населеного пункту. Місто багате на поклади цегельно-черепичної сировини, вугілля, природного каменю.

Аналіз карти ґрунтів Закарпатської області свідчить, що у верхів'ях басейнових систем Ужа, Латориці, Ріки, які лежать у межах

Великобerezнянського, Воловецького та Міжгірського адміністративно-територіальних районів, сформувались світлобурі лісові ґрунти, а у верхів'ях – Боржави, Терєблї, Терєсви, Чорної і Білої Тиси (відповідно Іршавського, Тячівського та Рахівського районів) – бурі гірсько-лісові ґрунти. Вони формуються під смерековими, ялице-смериковими, дубовими та буковими лісами і розвинулись до нижньої межі альпійських і субальпійських лук. Це найбільш поширений фоновий тип ґрунтів Закарпатської області. Їх ґрунтоутворюючий процес проходить в умовах вологого клімату під дерев'янистою рослинною формацією на всіх добре дренованих щебенюватих, багатих первинними мінералами породах – елювії і делювії карпатського флішу, метаморфічних і магматичних породах.

Стан атмосферного повітря:

Протягом 2018 року відбулося незначне збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення. Обсяги забруднюючих речовин, які надійшли у повітряний басейн у 2018 році від стаціонарних джерел забруднення, за даними Головного управління статистики, збільшились в порівнянні з 2017 роком на 24% і складають 3,9 тис.тонн проти 3,2 тис.тонн у 2017 році. Із загальної кількості викидів забруднюючих речовин 54,6% складають речовини, що належать до парникових газів, зокрема, метан. Крім того, 0,2 млн.т становлять обсяги викидів діоксиду вуглецю.

В середньому по області одним підприємством у 2018 році було викинуто в атмосферу 19,8 т забруднюючих речовин.

Збільшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря відбулось за рахунок основних забруднювачів атмосферного повітря в регіоні ВАТ «Закарпатгаз» та магістральних газопроводів УМГ "Прикарпаттрансгаз" Закарпатського обласного лінійного виробничого управління магістральних газопроводів, конкретніше від кількості об'ємів перекачаного цими підприємствами газу.

Динаміка викидів в атмосферне повітря, тис. т.

Роки	Викиди в атмосферне повітря, тис.т.		
	Всього	у тому числі	
		стаціонарними джерелами	пересувними джерелами
2000	40,7	7,7	33,0
2005	65,9	26,6	39,3

2006	88,2	25,6	62,6
2007	88,2	22,9	65,3
2008	91,4	23,2	68,2
2009	87,6	21,4	66,2
2010	87,3	17,6	69,7
2011	89,4	17,2	72,2
2012	72,1	8,1	64,0
2013	69,1	7,7	61,4
2014	60,5	3,9	56,6
2015	54,2	4,4	49,8
2017	4,9	4,9	...
2018	3,2	3,2	...
2018	3,9	3,9	...

Динаміка викидів забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря

	Обсяги викидів забруднюючих речовин			Крім того, викиди діоксиду вуглецю		
	усього, тис. т	у тому числі		усього, млн.т	у тому числі	
		стаціонарними джерелами	пересувними джерелами ¹		стаціонарними джерелами	пересувними джерелами ¹
2010	87,3	17,6	69,7	1,1	0,2	0,9
2011	89,4	17,2	72,2	1,3	0,4	0,9
2012	72,1	8,1	64,0	1,1	0,2	0,9
2013	69,1	7,6	61,5	1,1	0,2	0,9
2014	60,5	3,9	56,6	0,9	0,1	0,8
2015	54,2	4,4	49,8	0,8	0,1	0,7
2016	4,9	4,9	...	0,1	0,1	...
2017	3,2	3,2	...	0,2	0,2	...
2018	4,0	4,0	...	0,2	0,2	...

¹ з 2007р. – відображаються дані по автомобільному, залізничному, авіаційному транспорту та виробничій техніці.

Обсяги викидів забруднюючих речовин (без діоксиду вуглецю) в атмосферу від стаціонарних джерел забруднення за видами у 2018 році

	Обсяги викидів	
	тонн	у % до 2017 р.
Усього	3972	124
у тому числі		
діоксид сірки	170,5	96,6
діоксид азоту	677,2	105,9
оксид азоту	16,3	72,2
оксид вуглецю	944,8	105,3
метан	1473,8	185,1
неметанові леткі органічні сполуки	281,6	122,1
Речовини у вигляді твердих суспендованих частинок	336,6	92,3

Флора та фауна:

Місцевість, на якій розташоване с. Нижнє Солотвино є передгір'ям та відповідно присутні різкі перепади рельєфу. В рослинності переважають вільха сіра, ясен та вільха клейка. Також у підлісках зустрічаються ліщина, дуб, верба.

Серед чагарників переважають бузина червона, шипшина, ожина коротковолоса і малина. Найпоширеніший трав'яний покрив – квасениця звичайна, маренка запашна, згубниця цибулиста, зубниця залозиста, зніт гірський, молочай мигдалевидний, цирцея звичайна, цирцея альпійська, цирцея проміжна, булатка довголиста, жовтяниця черголиста, лунарія оживаюча, осока звисла, осока пальчаста та ін.

В Ужгородському районі зустрічаються чимало видів диких тварин та птахів, в тому числі мисливських. Серед них – олень благородний, сарна європейська, свиня дика, заєць сірий, вивірка лісова, борсук, куниця та інші.

Трапляються птахи та тварини, які занесені до Червоної книги України та Червоної книги Закарпаття – орлан-білохвіст, беркут, орел-карлик, стерв'ятник, зміїд, сокіл-сапсан.

Земельні ресурси:

Земельний фонд області за даними Головного управління Держкомзему у Закарпатській області станом на 1.01.2015 р. складає 1275,3 тис. гектарів. Сільськогосподарські угіддя займають 469,3 тис.га (36,8 %), з яких рілля складає 199,7 тис.га (15,66%), багаторічні насадження 26,9 тис.га (2,1 %), сіножаті та пасовища займають 224,3 тис.га (17,6 %). Ліси та інші лісовкриті площі складають 56,7 % території області (723,9 тис.га). Відкриті заболочені землі 0,8 тис.га (0,06 %), відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покриттям 14,9 тис.га (1,2%).

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Обґрунтування заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, визначення доцільності та прийнятності планованої діяльності є метою розробки даного Звіту із Стратегічної екологічної оцінки.

Негативним фактором є зростання рівня захворюваності та загальної смертності населення, хоча показник смертності по місту є одним із найнижчим серед міст та районів області після Тячівського району. Ріст захворюваності пройшов, у першу чергу, за рахунок хвороб системи кровообігу. Спостерігається також зростання рівня захворювань, пов'язаних із забрудненням атмосферного повітря, зокрема на бронхіальну астму серед дорослих та дітей, в 2004 році кількість зареєстрованих хворих становила 682 випадки проти 633 – у 2000 році.

Спостерігається незначний ріст захворюваності на рак легенів з 55 випадків у 2000 році до 58 випадків у 2004 році. Кількість померлих від злоякісних захворювань залишається у середньому на рівні 200 осіб на рік. Раку легень, молочних залоз та шлунку серед дитячого населення не зареєстровано.

Значною є кількість транзитного транспорту у напрямі міст сусідніх держав (Словаччина, Угорщина, Польща, Румунія). Швидке збільшення кількості автомобільного транспорту, обмеженість вільних земель та висока щільність забудови Ужгорода посилюють інтенсивність забруднення довкілля у регіоні. Ще одним адитивним фактором є географічне розташування міста (висота над рівнем моря 122 м) при тому, що Карпатські гори утворюють стінку, яка перешкоджає пересуванню повітряних мас.

У процесі будівництва та експлуатації об'єкту можливе виникнення різноманітних ризиків не значного, тимчасового впливу на навколишнє природне середовище, а саме.

Відходи:

Тверді побутові відходи, (побутове сміття), що будуть утворюватися під час експлуатації рибної ферми передбачається збирати в контейнери, та вивозити спеціалізованою організацією для переробки та утилізації згідно графіку, або по мірі накопичення.

У разі виявлення та ідентифікації серед побутового сміття небезпечних відходів – необхідно вживати заходів для їх видалення та утилізації відповідно до вимог чинного законодавства України.

Поверхневі та підземні води

До потенційних джерел впливу на поверхневі ґрунтові води відносяться забруднені води з автостоянки та проїзної частини вулиці.

Дощові води передбачено відводити з території по спланованій поверхні відкритим способом (через лотки, дорожні кювети, водовідвідні канали).

Відведення господарсько-побутових стоків передбачено до існуючої мережі каналізування, згідно ТУ експлуатуючої організації.

Ґрунт та надра

У процесі будівництва та експлуатації створення додаткових негативних впливів на ґрунт та надра не передбачається.

Проектом передбачається максимальне збереження існуючого рельєфу. Всі майданчики, під'їзди та доріжки передбачаються з влаштуванням мощення бруківкою. Планується комплексний благоустрій території.

Атмосферне повітря

Очікується незначний шкідливий вплив на атмосферне повітря від викидів працюючих двигунів внутрішнього згорання, викидів від котлів опалення будівлі готельно-ресторанного комплексу.

Акустичний вплив

Під час будівництва, від роботи будівельної техніки та механізмів, можливе тимчасове додаткове шумове навантаження що перевищує норму.

На територію навколишньої забудови, на яку буде впливати шум від об'єкту будівництва становить 60 дБА.

Після закінчення періоду будівництва існування цих джерел шуму припиниться.

Світлове, теплове та радіаційне забруднення

Очікування перерахованих впливів від експлуатації запроектованих будівель і споруд не передбачається.

Флора та фауна

Деревна рослинність на території проектування відсутня. В процесі будівництва об'єкта вплив на рослинний покрив в основному буде виявлятися в пошкодженні та частковому знищенні рослинності будівельною технікою та транспортними засобами.

З огляду на характер запланованих робіт, негативного впливу на місцеву фауну та флору не очікується.

Після завершення будівельних робіт планується максимальне озеленення і благоустрій земельних ділянок та прилеглої території.

Геологічне середовище

Очікується не значний вплив.

Технологічні ризики - аварії, що можуть вплинути на здоров'я населення

Територій з природоохоронним статусом:

запроектований об'єкт знаходиться на значній віддалі від природоохоронних об'єктів, таким чином не має безросереднього негативного впливу на них.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Планова діяльність не передбачає значного впливу на довкілля. Майбутня забудова в не значній мірі вплине на стан навколишнього середовища та перспективи розвитку планової діяльності в населеному пункті здійснюється відповідно до основ законодавства України про охорону здоров'я населення, охорону навколишнього середовища та збереження природних ресурсів.

На відміну від промислових джерел забруднення, які стаціонарно розміщені у конкретних районах населених місць, відокремлених санітарно-захисною зоною від житлової забудови, автомобіль є рухомим джерелом забруднення. Вихлопні гази автотранспорту – це суміш токсичних компонентів, що залишається в приземному шарі повітря (в умовах міської забудови), де їх розвіювання ускладнено. Тенденція до нарощування масштабів виробництва техніки, що одержує енергію з вичерпних енергоносіїв (нафта, газ), безперечно спричинить виділення у довкілля ще більшої кількості шкідливих речовин .

Дані зобов'язання в першу чергу передбачають благоустрій тієї земельної ділянки, на котрій заплановане будівництво – як тимчасове, так і капітальне. Для захисту населення від впливу електромагнітних полів навколо ліній електропередач встановлюється захисна зона, в межах якої будівництво споруд та насадження рослин забороняється. Розташування цих зон встановлюється з врахуванням вимог детального плану.

Введений роздільний збір ТПВ (скла, пластику та металобрухту) , а також окремі види відходів, що не підлягають видаленню на сміттєзвалища (люмінесцентні та ртутні лампи, чорний та кольоровий металобрухт, свинцеві акумулятори, відходи пластмаси, поліетилену, склобою, картону та макулатури) збираються та передаються спеціалізованими підприємствами та передаються на утилізацію за межі області.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Вплив на атмосферне повітря. В результаті реалізації будівництва передбачається незначне збільшення викидів в атмосферне повітря забруднюючих речовин, переважно за рахунок опалення.

Вплив на водні ресурси. Реалізація проекту передбачає несуттєвий вплив на водні ресурси. Передбачено виконання заходів у сфері водовідведення, що дає змогу не збільшувати обсяг скидів у поверхневі води забруднених вод.

Відходи. Планова діяльність передбачає облаштування спеціальних майданчиків, з яких здійснюватиметься вивезення побутових відходів спеціалізованими підприємствами..

Вплив на земельні ресурси. Змін у топографії, а також основних характеристиках рельєфу внаслідок планової реалізації проекту не передбачається. Будівництво не може призвести до появи загроз зсувів, провалів землі, селевих потоків, землетрусів тощо.

Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони. В запланованому проекті не передбачається завдань, які могли б призвести до негативного впливу на діяльність чи стан рекреаційних зон, паркових масивів. Також виключено негативний вплив на біологічне різноманіття регіону.

Вплив на культурну спадщину. Планова діяльність не може нанести шкоди існуючим об'єктам культурно-історичної спадщини.

Вплив на населення та інфраструктуру. Реалізація проекту становить позитивний вплив на загальну інфраструктуру, дає поштовх розбудові дорожньо-транспортних комунікацій. Водночас до появи нових ризиків для здоров'я населення прилеглих територій запланований об'єкт не призведе.

Екологічне управління, моніторинг. При впровадженні планової діяльності не передбачено послаблення існуючих механізмів (правових, технічних та економічних) контролю в усьому спектрі екологічної безпеки. Діяльність органів, контролюючих стан атмосферного повітря, ґрунтових вод, викидів забруднюючих речовин – обмежена не буде.

Кумулятивний вплив.

Кумулятивний (сумарний протягом тривалого часу) вплив на екологічний стан регіону та здоров'я населення від реалізації планового проекту є незначним. Задля зменшення ймовірності таких змін заплановано озеленення зони реалізації проекту на кінцевій стадії будівництва.

7. Заходи, що передбачається взяти для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час реалізації проекту найбільш вразливий компонент навколишнього середовища – атмосферне повітря. Вплив зумовлений переважно роботою будівельної техніки. Перед початком робт буде здійснено розрахунок таких викидів в атмосферне повітря та прогнозований об'єм будівельних та побутових відходів.

Пропонуються наступні заходи:

- 1) ретельний підбір та інструктаж персоналу будівельних робіт та подальшої експлуатації об'єкту.
- 2) максимальне використання ресурсозберігаючих заходів – в технологіях будівництва, використанні енергозберігаючих матеріалів, встановленні сучасних систем опалення з високим коефіцієнтом корисної дії.
- 3) повна реалізація запланованих заходів з функціонування зонувannya території реалізації проекту, озеленення, облаштування санітарно-захисних зон.

Для запобігання негативному впливу на довкілля та здоров'я населення передбачені такі заходи:

- проведення комплексного благоустрою, в т.ч., озеленення території;
- заходи щодо забезпечення належного поводження з твердими побутовими відходами. Операції щодо збирання, зберігання, транспортування та утилізації відходів повинні здійснюватися з дотриманням норм екологічної безпеки та законодавства України;
- заходи по зменшенню викидів в атмосферу від систем опалення будівель та споруд.

Заходи щодо пожежної безпеки:

- витримані протипожежні відстані.

На проєктованій території забороняється розведення вогнищ, спалювання відходів.

Плануються завчасні заходи по недопущенню виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру. З цією метою розроблені переліки заходів з попередження надзвичайних ситуацій окремих видів, які регламентують поточну діяльність.

Захисні заходи цивільної оборони:

- будівництво захисних споруд для населення на проєктованій території не передбачене.

Під час небезпеки евакуація працівників та відвідувачів закладу планується проводити власним автотранспортом або автобусами до найближчої споруди цивільного захисту, узгодженої з ДСНС Закарпатської області.

Компенсаційні заходи

На всіх етапах реалізації ДПТ проєктні рішення будуть здійснюватися в відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель», Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

Альтернативи іншого характеру відсутні з огляду на необхідність провадження даної планованої діяльності. Вибір майданчика будівництва проведено з урахуванням варіантів можливого розміщення, та техніко-економічних обґрунтувань з урахуванням найбільш економного використання земель, а також соціально-економічного розвитку населеного пункту.

Враховуючи нагальність потреби такого роду об'єктів та існуючі умови, альтернативи провадженню планової діяльності не існує. Географічне розташування земельної ділянки та особливості існуючої інфраструктури роблять будівництво об'єктів іншого призначення нераціональним.

У разі незатвердження детального плану території та відповідно – відмови від реалізації будівництва об'єкту, ускладниться вирішення проблеми забезпечення житлом громадян регіону.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

В рамках стратегічної екологічної оцінки оцінено потенційні зміни в антропогенних й природних екосистемах; проведено ретельний аналіз природних умов включно з вивченням ландшафту, рельєфу, рослинності, родючих ґрунтів; проаналізовано гідрогеологічні аспекти даної території. Проведено також консультації з громадськістю щодо питань екологічного стану і перспектив його покращення.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Організація моніторингу детального плану території для розміщення будівництва згідно детального плану рекомендується шляхом порівняння статистичних даних різних років.

Основним методом моніторингу наслідків виконання планових робіт є порівняння існуючого стану всіх елементів довколишнього середовища з зафіксованими показниками минулих років, на підставі державного статистичного спостереження. У випадку виявлення перевищення минулорічних показників, буде проведено аналіз ситуації для визначення існування зв'язку такого погіршення з реалізацією планових робіт.

Відповідні органи держнагляду здійснюватимуть контроль шляхом проведення планових та позапланових перевірок із залученням інших зацікавлених сторін.

Крім цього планується залучення санітарно-епідеміологічних та медичних служб в штатному режимі для контролю рівня захворюваності населення та визначення зв'язку цього рівня з функціонуванням об'єкту планових робіт.

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)

Враховуючи розташування об'єкту планових робіт в близькості до державних кордонів, а також неподалік від річки Уж, яка згодом перетинає кордон, при плануванні вивчено ймовірні транскордонні наслідки для довкілля.

Дослідники дійшли наступного висновку: як зазначено вище, при виконанні всіх належних умов будівництва та подальшої експлуатації об'єкту, в першу чергу – виконання заходів у сфері централізованого водовідведення, негативний вплив на екологічну ситуацію відсутній. Відтак відсутній і транскордонний вплив.

При цьому важливу роль буде відігравати організація вивезення побутових відходів з території об'єкту після здачі в експлуатацію, а також рівень громадської та екологічної свідомості місцевих мешканців. Проте відсутні механізми значного впливу на цей фактор з боку замовника планових робіт.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розрахованих на широку аудиторію

В результаті вивчення факторів ризику по потенційному негативному впливу реалізації планових робіт можемо зробити висновок – під час виконання робіт, а також після їхнього завершення, здачі об'єкту в експлуатацію та його обслуговування, вплив екологічний стан є незначним, при виконанні накладених умов будівництва та благоустрою території

Під час реалізації детального плану території, на всіх етапах та при розробці робочого проекту, роботи будуть вестись з дотриманням норм та правил охорони навколишнього природного середовища. З невідкладною, вимогою екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

При розробці стратегічної екологічної оцінки генерального плану селища використані такі матеріали:

Земельний кодекс України від 18.12.92 р., № 561-ХІІ (із змінами і доповненнями); Закон України «Про Генеральну схему планування території України» від 7.02.02. р., № 3059-ІІІ;

Закон України «Про державне прогнозування та розробку програм економічного та соціального розвитку України» від 23.03.2000 р. № 1602;

Закон України «Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів» від 28.12.1998 р. № 2349;

Закон України «Про охорону навколишнього середовища» від 25.06.1991 р. № 1264-ХІІ;

Закон України «Про оцінку впливу на навколишнє середовище»; Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку »;

ДСП № 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів;

ДСП 201-97 Державні санітарні правила охорони атмосферного повітря на селених пунктів

ДСанПіН 2.2.2.028-99 Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України;

<http://carpathians.eu/?id=518>

<https://uk.wikipedia.org>

<http://imsu-zakarpattja.com/uzhgorod.html?start=6>

<http://nu-rda.gov.ua/novunu/info/746.pdf>

<https://pershij.com.ua/kоротki-vidomosti-z-istorii-sil-uzhhorodskoho-raionu/>

Гомонай В.І., Богоста А.С., Лобко В.Ю., Тацькар А.Р. Актуальні аспекти стану навколишнього середовища на Закарпатті

https://ecozakarp.at.gov.ua/?page_id=308

<https://mepr.gov.ua/files/docs/Reg.report/2017.pdf>